

Industri
facket

Förtroendemannaval

Anvisningar för ordnandet av val

INNEHÅLL

1§	4
2§ Val av förtroendeman och mandatperiod	4
3§ Val av förtroendeman under mandatperioden	5
4§ Förtroendemannens uppgifter	6
5§ Valets tidpunkt och information om valet	7
6§ Nominering av kandidater	7
7§ Val av valkommitté	9
8§ Valkommitténs uppgifter	9
9§ Röstningstillfällen	10
10§ Röstningsförfarande	10
11§ Rösträtt	11
12§ Rösträkning	11
13§ Poströstning	13
14§ Meddelande om förtroendemen	13

ANVISNINGAR FÖR VAL AV FÖRTROENDEMAN

1§

Vid förtroendemannaval ska valanvisningarna som fastställts av Industrifackets styrelse samt de bestämmelser som finns i kollektivavtalet och som skiljer sig från dessa anvisningar följas.

Bestämmelserna i kollektivavtalet har företräde.

Eventuella meningsskiljaktigheter avgörs av förbundets styrelse.

(i slutet av anvisningarna finns en förteckning över kollektivavtal som innehåller avvikande bestämmelser om valet av förtroendeman)

2§ Val av förtroendeman och mandatperiod

Mandatperioden för de valda förtroendemännen inleds den 1 januari under ett ojämnt år och pågår i två år åt gången.

Med förtroendeman avses en av medlemmarna i registrerade fackavdelningar som hör till Industrifacket på en arbetsplats vald huvudförtroendeman och förtroendeman samt för dem valda ersättare under den tid de handhar förtroendemannauppgifter enligt fackavdelningens skriftliga meddelande till arbetsgivaren.

Förtroendemannen ska vara medlem i en fackavdelning som hör till Industrifacket, arbetstagare på arbetsplatsen i fråga samt insatt i förhållandena på arbetsplatsen.

På ett verksamhetsställe väljs endast en huvudförtroendeman och en ersättare till hen. Med arbetsgivaren kan man komma överens om val av flera vice huvudförtroendemen.

Huvudförtroendemannens verksamhetsområde omfattar hela verksamhetsstället. Förtroendemannens verksamhetsområde består av det område på verksamhetsstället som överenskommits med arbetsgivaren.

Förtroendemannaoområdet bestäms enligt de naturliga gränser som grundar sig på produktions- eller verksamhetsaspekter i företaget. Hänsyn bör tas till att förtroendemannens verksamhetsområde, så effektivt som möjligt, främjar behandlingen av ärenden enligt förhandlingsordningen. Samtidigt ska förtroendemannens och arbetsledningens ansvarsområden samt deras befogenheter i frågor som gäller arbetsvillkor definieras.

En huvudförtroendeman som är delvis befriad från arbete kan även sköta förtroendemannauppgifterna inom ett verksamhetsområde. En huvudförtroendeman som är helt befriad från arbete kan inte samtidigt vara förtroendeman. Förtroendemannen ska vara i arbete inom sitt eget verksamhetsområde. Om enighet i valet av förtroendemen inte nås, kan ärendet hänskjutas till förbunden enligt förhandlingsordningen i kollektivavtalet.

Val av koncernförtroendeman Vid val av koncernförtroendeman kan man lokalt inom koncernen överenskomma på ett sätt som avviker från vad som anges i §2 femte stycket, §6 punkt a, b och c samt §7 punkt a i dessa anvisningar, emellertid så att principerna i paragraferna följs.

3§ Val av förtroendeman under mandatperioden

a) Om en huvudförtroendeman, vice huvudförtroendeman, förtroendeman eller vice förtroendeman lämnar sin uppgift under mandatperioden förrättas förtroendemannaval i

enlighet med dessa anvisningar före utgången av följande kalendermånad och vid detta val väljs en förtroendeman för den återstående mandatperioden.

b) Om vice förtroendemannen inte ställer upp som förtroendemannakandidat vid kandidatnomineringsmötet, behöver vice förtroendemannaval inte förrättas. I mötesanonsen bör dock bägge valen anges.

c) Om en förtroendeman väljs till huvudförtroendeman helt befriad från sitt arbete, förrättas nyval av förtroendeman inom hans eller hennes tidigare verksamhetsområde.

Om man på verksamhetsstället vill avvika från bestämmelserna i denna paragraf, skall tillstånd därtill begäras skriftligen av Industrifackets organisationslinje.

4§ Förtroendemannens uppgifter

Förtroendemännen representerar fackavdelningen och Industrifacket på arbetsplatsen. Förtroendemannens uppgift är att på sin arbetsplats främja organiseringen i en fackavdelning som är verksam på arbetsplatsens område, representera medlemmarna i fackavdelningen i förhandlingar med arbetsgivaren om kollektivavtalet, arbetslagstiftningen och andra ärenden som gäller förhållandet mellan arbetsgivaren och arbetstagarna.

Förtroendemannen ansvarar som fackavdelningens representant för främjande av arbetsfred på det sätt som kollektivavtalssystemet förutsätter.

Förtroendemannen bör för sin del upprätthålla och utveckla förhandlings- och samarbetssystemet mellan företaget och personalen genom att förmedla information mellan arbetsgivaren och arbetstagarna samt mellan arbetsgivaren och fackavdelningen.

Förutom de uppgifter som anges i förtroendemannaavtalet, ska förtroendemannen på arbetsplatsen främja organi-

sering i en fackavdelning som är verksam på arbetsplatsen. Dessutom har förtroendemannen en skyldighet att delta i fackavdelningens verksamhet så att det främjar informationsutbytet och samarbetet mellan arbetsplatsen och fackavdelningen.

Om befattningsbeskrivningen och befogenheterna för en förtroendeman som valts för en specifik uppgift avtalas skriftligen, så noggrant som möjligt, med arbetsgivaren på arbetsplatsen.

5§ Valets tidpunkt och information om valet

Valet av huvudförtroendeman och övriga förtroendemän förrättas under november–december under ett jämnt år. Om det av någon yttre orsak inte går att förrätta valet under denna tid, ansöks om tillstånd att skjuta fram valet hos Industrifackets organisationslinje.

Senast 14 kalenderdagar före valet ska fackavdelningen, eller dess representant, lokalt komma överens med arbetsgivaren om tidpunkten för valet som förrättas på arbetsplatsen. De röstberättigade medlemmarna på verksamhetsstället ska informeras om valet omedelbart eller senast 7 kalenderdagar innan valet inleds.

Det informeras om valet med affischer på arbetsplatsens anslagstavla och på det sätt som fackavdelningen beslutat. Av affischerna ska tydligt framgå när och var valet förrättas samt kandidaternas namn och nummer i den ordning de har lottats ut.

6§ Nominering av kandidater

a) Förtroendemannakandidater nomineras vid ett för detta ändamål sammankallat möte. Mötet hålls tidigast i oktober, dock minst 14 kalenderdagar före förtroendemannavalet. Senast 7 kalenderdagar före mötet informeras det

om mötet på arbetsplatsens anslagstavla eller på det sätt som fackavdelningen har beslutat.

b) Nomineringsmötet, där förtroendemannakandidaterna uppställs, ordnas så att

- mötet i första hand arrangeras på verksamhetsstället
- alla på verksamhetsstället röstberättigade medlemmar i fackavdelningen som hör till Industrifacket har en möjlighet att delta i kandidatnomineringen
- nomineringen av förtroendemannakandidaterna, platsen och tidpunkten för mötet nämns i varje möteskallelse.

c) Verkstadsklubben, huvudförtroendemannen eller en representant för fackavdelningen på verksamhetsstället sammankallar kandidatnomineringsmötet inför val av huvudförtroendeman och vice huvudförtroendeman. Huvudförtroendemannen sammankallar områdesvis kandidatnomineringsmöten inför val av förtroendemän inom olika verksamhetsområden.

d) Kandidatnomineringsmöten för olika förtroendemannaområden arrangeras efter valet av huvudförtroendeman och vice huvudförtroendeman.

e) Om endast en kandidat nomineras till ett förtroendeeuppdrag vid ett nomineringsmöte, blir denna med mötets beslut vald till förtroendeman. Om flera kandidater till förtroendeman nomineras vid mötet, förrättas val.

f) De nominerade kandidaternas samtycke till nomineringen kontrolleras.

g) Samma person kan inte samtidigt kandidera till huvudförtroendeman och vice huvudförtroendeman eller till förtroendeman och vice förtroendeman.

h) Om en nominerad kandidat skriftligen återtar sin kandidatur, ska ett nytt nomineringsmöte sammankallas ifall

en röstberättigad arbetstagare på verksamhetsstället skriftligen begär detta.

7§ Val av valkommitté

a) Vid nomineringsmötet utses en valkommitté bestående av minst tre ledamöter.

b) Vid val av valkommitté bör de olika åsiktsinriktningarna bland medlemmarna beaktas.

8§ Valkommitténs uppgifter

a) Fackavdelningens och verkstadsklubbens styrelse samt den för valet utsedda valkommittén är ansvariga för att

- valet förrättas i enlighet med dessa anvisningar
- valhandlingarna, vid ett avbrott i omröstningen, förvaras på ett gemensamt överenskommet ställe
- information om valet sprids effektivt
- valkommittén ansvarar också för andra åtgärder som hän för sig till valet enligt de anvisningar som förbundet ger.

b) Valkommittén lottar ut nummerordningen för de nominerade kandidaterna och förser varje kandidat med ett nummer enligt lottningen.

Först lottas numren för kandidaterna till huvudförtroendeman med början från nummer 2. Om till exempel tre kandidater till huvudförtroendeman nominerats, lottas numren 2, 3 och 4.

Därefter lottas numren för kandidaterna till vice huvudförtroendeman med början från nummer 5. Om till exempel tre kandidater till vice huvudförtroendeman nominerats, lottas numren 5, 6 och 7.

c) Valkommittén ser till att det på varje röstningsställe finns ett ändamålsenligt valbås, som är sådant att valhemligheten kan bevaras. En förteckning över de nominerade kandidaterna till förtroendeman och vice förtroendeman, samt deras nummer enligt lottningen, ska finnas till påseende i valbåset och i vallokalen. Ingen annan valreklam får förekomma på röstningsstället eller i dess närhet.

d) Valkommittén fastställer röstningsresultaten samt informerar om dessa på verksamhetsstället och till fackavdelningens styrelse. Efter att valresultatet fastställts bör alla handlingar som berör valet förvaras på ett tillförlitligt ställe under minst 30 dygn, så att de vid eventuella besvär eller oklarheter kan kontrolleras.

9§ Röstningstillfällen

Röstningstillfällen ordnas på arbetsplatsen eller i dess omedelbara närhet. Omröstningen sker med slutna röstsedlar, så att varje röstberättigad har en obehindrad möjlighet att delta i omröstningen. Valtiden bör sträcka sig över en så pass lång tid att alla som är i skiftesarbete eller på lediga dagar har en möjlighet att utnyttja sin rösträtt.

Förbundet låter trycka röstsedlarna och kandidataffischerna.

Vid röstningstillfället ska en låsförsedd och förseglad valurna användas, som av de första som kommer till röstningsstället konstateras vara tom. Urnan sluts och låses efter granskningen. Om omröstningen avbryts, förseglas valurnan för tiden mellan röstningstillfällena och förvaras på en plats som valkommittén har beslutat om.

10§ Röstningsförfarande

Omröstning sker genom att valkommittén först kontrollerar medlemmens rösträtt. Som röstlängd används en förteck-

ning över arbetstagarna baserad på avtalet om debitering av medlemsavgifter och som gjorts av arbetsgivaren och kontrollerats av huvudförtroendemannen eller en motsvarande lista över fackavdelningsmedlemmar som är arbetstagare på verksamhetsstället.

Valkommittén antecknar i listan vilka som utnyttjat sin rösträtt. Detta sker genom att skriva "röstat" eller med någon annan anteckning som valkommittén beslutat om. När rösträtten konstaterats ges en röstsedel.

Omröstningen sker i ett valbås, där väljaren i cirkeln på röstsedeln antecknar numret på den kandidat som hen röstar på. Den röstande får inte göra andra anteckningar på röstsedeln än den ovannämnda. Efter att medlemmen röstat i valbåset, för han eller hon den vikta röstsedeln till valkommittén som stämplar den. Därefter lägger den röstande personligen röstsedeln i valurnan.

11§ Rösträtt

Rösträtt har alla ordinarie medlemmar i en fackavdelning som hör till Industrifacket och som

- står i arbetsförhållande till samma arbetsgivare
- omfattas av ett kollektivavtal som Industrifacket rf har förhandlat fram
- representeras av förtroendemannen.

Röstberättigade är även permitterade arbetstagare. En ny medlem har rösträtt om han eller hon anslutit sig till en fackavdelning som hör till Industrifacket innan valet inleds och har bevis på medlemskap.

12§ Rösträkning

Efter att valförrättningen avslutats på arbetsplatsen får valurnan öppnas tidigast efter utgången av den av val-

kommittén på förhand utannonserade sista röstningsdagen och röstningstidpunkten. Efter att urnan öppnats, räknas alla röstsedlar som finns i den och antalet antecknas i valprotokollet. Ifall omröstningen avbryts får röstsedlarna inte räknas under avbrottet.

Därefter

1. öppnas och kontrolleras varje röstsedel och röstsedlar som direkt kan kasseras samt otydliga röstsedlar avskiljs från resten.
2. räknas de kasserade och blanka röstsedlarna, antalet antecknas i valprotokollet och röstsedlarna bifogas till röstningsmaterialet.
3. ordnas de röstsedlar som godkänts så att samma kandidats röstsedlar samlas i en hög i kandidaternas nummerföljd.
4. antecknas kandidaternas antal röster i valprotokollet.

Godkända röster

En allmän princip vid godkännande av röstsedlar är att den röstandes vilja tydligt framkommer. Därmed godkänns röstsedlar med följande anteckningar:

- röstsedlar försedda med kandidatens nummer
- röstsedlar försedda med kandidatens nummer samt kandidatens namn.

Kasserade röster

- röstsedlar försedda med ett nummer som inte finns i förteckningen över kandidater
- röstsedlar försedda med endast kandidatens namn
- röstsedlar försedda med andra teckningar
- röstsedlar utan stämpel.

Om ett beslut gällande kassering av en röst orsakar meningsskiljaktighet bland ledamöterna i valkommittén och den röstsedel som orsakat meningsskiljaktigheten skulle ha

en avgörande betydelse för valresultatet, kan valkommittén hänskjuta ärendet till förbundets styrelse.

Vid lika röstetal avgörs valet genom lottnings.

13§ Andra sätt att rösta

Poströstning och elektroniska val kan ordnas endast med skriftligt tillstånd från Industrifackets organisationslinje. Tillstånd ansöks skriftligt varje gång separat.

Poströstning

Valet av förtroendemän kan anordnas som poströstning i de fall då en betydande del av de röstberättigade i arbetsförhållande arbetar långt borta från sin arbetsplats, eller om de arbetar under andra sådana förhållanden där de inte kan utnyttja sin rösträtt, eller om de är permitterade.

En skriftlig ansökan om tillstånd för poströstning lämnas till Industrifackets organisationsenhet, som kan bevilja tillstånd enligt de anvisningar som förbundets styrelse har fastställt. Tillstånd söks separat för varje gång.

Elektroniskt val

För att få lov att arrangera förtroendemannavalet elektroniskt krävs ett skriftligt tillstånd av Industrifackets organisationsenhet. Valet kan genomföras elektroniskt, i fall att förhållandena på arbetsplatsen är sådana att varken röstning i valurna eller röstning per post med rimliga arrangemang kan ordnas. Det elektroniska valet bör arrangeras så att valhemligheten kan bevaras.

14§ Meddelande om förtroendemän

Fackavdelningen meddelar skriftligen om valda huvudförtroendemän och förtroendemän med en blankett som godkänts av förbundets styrelse

- till Industrifacket och
- till arbetsgivaren.

Arbetsgivaren meddelas dessutom skriftligen om när de valda ersättarna för huvudförtroendemannen och förtroendemännen vikarierar huvudförtroendemannen eller en förtroendeman.

Förteckning över kollektivavtal med avvikande bestämmelser om valet av förtroendeman

- Kollektivavtal för handel och verkstadsverksamhet inom bilbranschen
- Kollektivavtal för bildäcksbranschen
- Kollektivavtal för skogsbranschen
- Kollektivavtal för plantskolebranschen
- Kollektivavtal för skogsmaskinbranschen
- Kollektivavtal för torvproduktionsbranschen
- Kollektivavtal för arbetstagare inom medie- och tryckeribranschen
- Kollektivavtal för utdelare
- Kollektivavtal gällande direktutdelning
- Kollektivavtal för timmerhusindustrin
- Kollektivavtal för snickeriindustrin

